

Laskimoportti – valmistautuminen toimenpiteeseen ja kotihoito

Laskimoportti on keskuslaskimokatetri, jossa lääkkeet annetaan ihon alle asennetun porttikapselin kautta. Se soveltuu pitkäaikaisiin ja vaativiin lääkehoitoihin, joita toteutetaan jaksoittain. Laskimoportti asennetaan yleensä rintakehälle, mutta se voidaan tarvittaessa sijoittaa myös olkavarteen tai reiteen. Toimenpiteessä iholle tehdään 1–2 pientä haavaa, jotka suljetaan itsestään sulavilla ompeleilla. Laskimoportin asentamisen tekee lääkäri erikoissairaanhoidossa.

Tämä ohje koskee kaikkia laskimoporttityyppejä: CICC-portti (rintakehällä), PICC-portti (olkavarressa), FICC-portti (reidessä).

Ennen toimenpidettä

- Hoitaja soittaa sinulle toimenpidettä edeltävästi. Soitolla ohjataan mahdollisiin verikokeisiin, kartoitetaan terveydentila ja lääkitykset. Puhelun aikana saat ohjeita toimenpiteeseen valmistautumisesta sekä sairaalaan saapumisesta.
  - toimenpidealueen ihon on oltava ehjä. Ihokarvoja et saa ajaa viikkoon ennen toimenpidettä.
  - Käy suihkussa joko leikkausta edeltävänä iltana tai leikkausaamuna ja vaihda puhtaat vaatteet (väljä paita on helpompi pukea toimenpiteen jälkeen).
  - **Sinun tulee olla syömättä ja juomatta puolen yön, klo 24:00 jälkeen.**
Turvallisuutesi takia vatsan tulee olla tyhjä ennen toimenpidettä
  - Sovitut aamulääkkeet voit ottaa pienen vesimäärän kanssa (=1 dl hanavettä)
  - Leikkausaamuna vältä kasvojen ehostusta ja hajusteiden käyttöä. Kynsilakka, teko- ja geelikynnet tulee poistaa.
  - Jätä kellot, korut, lävistykset ja arvoesineet kotiin. Sairaala ei vastaa kadonneista tavaroista tai rahasta.
  - Yskä, nuha tai muu äkillinen sairaus voi olla esteenä hoidolle. Jos sairastut äkillisesti toimenpidepäivänä, ota yhteyttä klo 7–9 numeroon 014 269 5959.
  - Saavu sairaalaan Nova 1 päädyistä. Mene G-hissillä kolmanteen kerrokseen ja ilmoittaudu siellä automaatilla toimenpiteeseen, josta saat nimirannekkeen ja sinut ohjataan vaatteiden vaihtoon.
- Henkilökuntaamme sitoo vaitiolovelvollisuus ja toivomme myös sinun kunnioittavan tätä periaatetta toisten potilaiden kohdalla.

Toimenpiteestä kotiutuminen

Kotiudut Kotiutusyksiköstä toimenpidepäivänä lyhyen seuranta-ajan jälkeen. Suositeltavaa on, että sinulla on aikuinen henkilö seuranasi seuraavaan aamuun.

Toimenpiteen jälkeen autolla ajaminen on kielletty. Kotimatkaa varten sovi itsellesi saattaja, taksinkuljettaja käy. Kela myöntää matkakorvausta sairautesi/terveydentilasi edellyttämällä tavalla. Lasku päiväkirurgisesta toimenpiteestä tulee postitse kotiin.

Toimenpiteen jälkeen

- Jos käytössäsi on veren hyytymiseen vaikuttava lääkitys, voit jatkaa sitä normaalilla annoksella kuuden tunnin kuluttua portin asettamisesta, ellet saa lääkäriltä toisenlaista ohjeistusta.
- Kun puudutuksen vaikutus lakkaa, voit tuntea toimenpidealueella kipua tai epämukavuutta, jotka yleensä helpottavat vuorokauden kuluessa. Kipuun voi tarvittaessa käyttää peruskipulääkkeitä.
- Toimenpidealueelle voi tulla mustelma, joka häviää itsestään ajan myötä.
- Voit mennä uimaan, kylpyyn tai saunaan 10 vuorokauden kuluttua, jos haava on täysin parantunut.
- Käyttötaukojen aikana laskimoportti huuhdellaan kolmen kuukauden välein terveydenhuollon yksikössä tai kotisairaalan toimesta. Samalla tarkastetaan ihon kunto.
- Laskimoportti poistetaan erikoissairaanhoidossa lääkärin päätöksellä.

Haavan hoito

- Haava(t) on suljettu itsestään sulavilla ompeleilla ja mahdollisesti haavaliimalla.
- Suojaa haava sidoksella lääkärin antaman ohjeen mukaisesti 1–3 vrk ajan. Varmista, ettei haava tai sidokset kastu tänä aikana
  - suihkussa käydessäsi suojaa haava esim. muovikelmulla tai -pussilla
- Tämän varoajan jälkeen haavan saa kastella suihkussa
  - älä kuitenkaan liota tuoretta porttikapselin haavaa vedessä, äläkä saippuoi tai hankaa haavaa
  - älä poista haavaliimaa, tämä irtoaa pikkuhiljaa itsestään
  - kuivaa haava puhtaalla pyyhkeellä kevyesti taputellen

Normaalista poikkeavat oireet

Jos sinulle ilmaantuu jokin seuraavista oireista, ota yhteyttä hoitavaan yksikköosi tai päivystykseen puh. 116117, jos et tavoita hoitohenkilökuntaa ja asiasi on kiireellinen.

- Sinulla on kuumetta tai vilunväristyksiä ilman muita selviä tulehdusoireita tai iho portin alla on punoittava, kuumottava ja kosketellessa arka ilman selviä muita tulehdusoireita
- Porttikapseli nousee kohti ihon pintaa niin, että iho sen päällä kiristyy, porttikapseli kuultaa ihon läpi tai tulee ihosta läpi.
- Porttikapselin alueelle ilmaantuu kipua ja turvotusta sen jälkeen, kun toimenpidekipu on jo helpottanut.
- Porttikapselista sormin päin tuntuu kipua tai poikkeavia aistitunteja
- Yläraajassa esiintyy turvotusta tai punoitusta